

TEGO WSZYSTKIEGO TU NIE MA

Scenariusz działań do spektaklu *Wojna polsko-ruska pod flagą biało-czerwoną* w reż. Remigiusza Brzyka

KRAJOBRAZ SPEKTAKLU (10 min)

Przypomnijcie sobie wspólnie, co zapamiętaliście ze spektaklu. To mogą być słowa, zdania, wrażenia, sceny, postaci. Nie oceniamy żadnego skojarzenia, to nie jest test wiedzy – budujemy wspólnie wyobrażenie tego, co widzieliśmy na scenie. Spiszcie to wszystko na tablicy lub na kartkach, które można rozwiesić w przestrzeni sali, w widocznym miejscu. To jest zbiór wiedzy i wrażeń, do których możecie dodawać kolejne słowa, frazy czy zdania w trakcie zajęć.

KONCENTRACJA (5 min)

Zacznijcie od ćwiczenia skupiającego uwagę. Stańcie w kole. Prowadzący wysyła dłońmi sygnał w stronę wybranej osoby tak, jakby przesyłał strzałkę, iskrę, którą trzeba złapać w dłonie i wypuścić ku następnej wybranej osobie. Ważne, żeby przed wysłaniem sygnału nawiązać kontakt wzrokowy z osobą, do której wysyłamy sygnał. Najpierw można to zrobić z dźwiękiem, potem bezgłośnie. Ostatnim poziomem ćwiczenia jest wysyłanie sobie sygnału jedynie wzrokiem.

BIAŁO-CZERWONE (5 min)

Wyjmujemy biało-czerwoną piłkę (lub inny przedmiot, który możemy sobie przekazywać). Rzucamy do wybranej osoby, która szybko podaje skojarzenie/odpowiedź na pytanie: „Co może być biało-czerwone?”. Ważne, żeby nie zastanawiać się długo, podawać szybko skojarzenia, które przychodzą nam do głowy. Zadanie może odbywać się w kole (wszyscy stoją) lub w ruchu (wersja trudniejsza).

POWRÓT DO SPEKTAKLU (10 min)

Spróbujcie przypomnieć sobie, co dokładnie wydarzyło się w spektaklu. Czy została Wam w głowie jakaś historia? Fabuła? Czy pamiętacie bardziej poszczególne obrazy? Czy to mogło się wydarzyć naprawdę? Co Wam przypomina sposób opowiadania tej historii? Porozmawiajcie o tym, nie bójcie się skojarzeń. Dopiszcie do krajobrazu spektaklu nowe rzeczy, które się pojawiły w tej rozmowie.

KIEDY

po obejrzeniu spektaklu,
najlepiej w ciągu
tygodnia

DLA KOGO

dla grupy/klasz
z gimnazjum lub szkoły
ponadgimnazjalnej

CZAS

1,5 godziny

GDZIE

w sali, gdzie jest trochę
wolnej przestrzeni
do zajęć ruchowych
(można odsunąć ławki)

POTRZEBA

folii i taśmy malarskiej,
szarego papieru, sznurka,
biało-czerwona piłka
(to może być piłka-kulka
sklejona z taśmy malarskiej,
pomalowana na biało-
czerwono)

TEATR IM. WOJCIECHA
BOGUSŁAWSKIEGO
W KALISZU
teatr.kalisz.pl
facebook.com/
TeatrBoguslawskiego

MIEJSCE, KTÓREGO NIE MA (15 min)

Zaproponuj pracę z tekstem Masłowskiej „I tak tego miejsca tak naprawdę nie ma...” (fragment poniżej). Przeczytajcie go wspólnie. Jak go rozumiecie? Co to może oznaczać dla obejrzanego przez Was spektaklu? Następnie w 4- lub 5-osobowych zespołach zainspirujcie się tym tekstem do zaprojektowania scenografii „miejsca, którego tak naprawdę nie ma”. Możecie użyć folii malarskiej, szarego papieru, taśmy, sznurka. Korzystajcie też z tego, do czego macie dostęp na miejscu (krzesła, stoły itp.).

TEKST:

„I tak tego miejsca tak naprawdę nie ma, to po co się męczyć, po co brać to na poważnie, przykładać się, mieć motywację do lepszego udawania? Wtedy ona głośno puka w ścianę i mówi tak: tu przecież w ścianach nie ma żadnego żelazobetonu ani muru nawet, ani nic, Silny. Sprawdź sobie, tam są napchane stare gazety. To wszystko jest prowizorka, Silny, tego wszystkiego tu nie ma. (...) Ale ona dalej z tym swoim filmem: chyba nie wierzysz, że ten komisariat istnieje? Ja ci nie chcę nic mówić, ale on jest tu podstawiony. (...) A za oknem nie ma ani pogody, ani krajobrazu, tylko jest scenografia. Że jak mocniej uderzysz, to się rozleci i przewróci. To się nie dzieje naprawdę, tylko, rozumiesz, to jest napisane. W wykresach, w tabelach, w aktach, w dziennikach lekcyjnych”.

FIKCJA (15 min)

Następnie każdy dostaje kartkę A4. Na środku małymi literami pisze słowo „fikcja”. Od tego słowa prowadzi łańcuszek skojarzeń aż do brzegu kartki. (Każde kolejne słowo ma być skojarzeniem z poprzednim słowem). Kiedy łańcuszek słów dotrze do brzegu kartki, zaczynamy następny ciąg skojarzeń do słowa „fikcja”. Po kilku minutach kończymy i oddajemy kartkę koledze lub koleżance po swojej prawej stronie. Ta osoba zaznacza na kartce trzy słowa, które ją najbardziej zaskoczyły, zainteresowały lub po prostu jej się spodobały. Kartki wracają do właścicieli. Zadanie polega na tym, aby napisać tekst – definicję słowa „fikcja” – używając 3 zaznaczonych przez drugą osobę słów. Można używać też innych słów, odmieniać te, które zostały zaznaczone, bawić się nimi.

FIKCYJNE CZYTANIE (20 min)

W zaprojektowanych przez zespoły przestrzeniach poszukajcie sposobu przeczytania Waszych tekstów. Możecie ustalić kolejność lub spróbować czytania performatywnego, czyli improwizowanego, w myśl kilku zasad:

- Nie umawiamy się, kto zaczyna.
- Każdy może przeczytać taki fragment, jaki chce – krótszy lub dłuższy.
- Można kilka razy przeczytać to samo, jeśli jakiś fragment wyda nam się istotny.
- Każdy musi chociaż raz coś przeczytać.
- Można osobie czytającej wejść w słowo, wtedy ta osoba milknie.
- Nie kończymy, dopóki prowadzący nie da znaku.

PEDAGOG TEATRU MAGDALENA SZPAK

Prezeska Stowarzyszenia Pedagogów Teatru (SPT). Pedagog teatru w Instytucie Teatralnym im. Zbigniewa Raszewskiego. Wspiera budowanie strategii działań edukacyjnych w kontekście współczesnego teatru. Szkoli nauczycieli i edukatorów wykorzystujących metody teatralne w pracy z amatorami. Prowadzi warsztaty teatralne dla dzieci i młodzieży. Współautorka projektów Teatralne Spięcie (budowanie współpracy między teatrami a lokalnymi szkołami) i ogólnopolskiego działania Teatr. CTRL+V (warsztaty do spektakli teatralnych dla nauczycieli i licealistów), realizowanych przez SPT. Od 2008 r. w Instytucie Teatralnym zajmuje się działaniami przeznaczonymi dla widowni teatralnej w każdym wieku – od niemowląt do seniorów. Obecnie opracowuje program edukacyjny dla Teatru im. W. Bogusławskiego w Kaliszu.

TEATR IM. WOJCIECHA
BOGUSŁAWSKIEGO
W KALISZU
teatr.kalisz.pl
facebook.com/
TeatrBoguslawskiego

Po czytaniu najpierw wypowiada się grupa czytająca, dzieląc się swoimi wrażeniami z samego czytania, a następnie widownia opowiada o swoich wrażeniach. Jakie obrazy powstały? Co zobaczyliśmy, co usłyszeliśmy? Ważne jest omówienie każdej prezentacji, szukanie elementów, które budują znaczenie. Jeśli wybieracie formę czytania improwizowanego, ważne jest przyjrzenie się temu, co powstało przez improwizację, przypadkowo, wspólne szukanie pomysłów na to, jak można byłoby tę sytuację rozwijać na scenie.

PODSUMOWANIE (10 min)

Po wszystkich prezentacjach porozmawiajcie o tym, w jaki sposób reżyser zbudował fikcję w spektaklu – jakich środków użył? Warto poszukać w tekście Małowskiej miejsc lub fragmentów, które uzasadniają te zabiegi. Zastanówcie się wspólnie, jak rozumiecie tytuł spektaklu? Można posiłkować się fragmentami tekstu, np. rozmowy Silnego z malarzami.

NA DESER

Na deser подарuj uczestnikom zajęć fragment tekstu o ptasim mleczku.

TEKST:

„To również jest taki z produktów, co by mogły zrobić furorę na stołach całej Unii Europejskiej. Zawojować cały świat, włącznie z Antarktydą. Każdy ci tam powie, zapytany, że nie ma czegoś takiego, jak ptasie mleczko. Ponieważ logicznie rzecz biorąc od wieków wiadomo, iż żadne ptaki nie dają mleka, a gdyby dawały, byłoby to już dawno uprzemysłowione, zalegalizowane, zaciągnięte w kierat. A wtedy ty mu mówisz: a właśnie, iż ptasie mleczko jest”.

TEATR IM. WOJCIECHA
BOGUSŁAWSKIEGO
W KALISZU
teatr.kalisz.pl
facebook.com/
TeatrBoguslawskiego